

MØLDRUP KOMMUNE
Teknisk Afdeling

NØRREGADE 15 . 9632 MØLDRUP . TELEFON 86 69 12 00 . GIRO 6 04 14 50 . TELEFAX 86 69 21 84

Miljøcenter Viborg I/S
J.nr. MØL-02-010
Akt. nr. 1 Bilag 1.

I/S Risgården
v. Carsten og Jens Jensen
Risgårdvej 1
8832 Skals

Ekspeditionstid:
Mandag-fredag kl. 09.00-12.30
Torsdag kl. 09.00-17.15

Telefontid:
Mandag-onsdag kl. 09.00-15.30
Torsdag kl. 09.00-17.15
Fredag kl. 09.00-13.00

Lokalnr.: 343

Deres ref.

Sagsbehandler
Flemming Andersen

J.nr.
03 5834 001

Dato
15.08.2001

Miljøgodkendelse for svineproduktion m.v.

Ejendom: Risgården

Ansvarlig: I/S Risgården
v. Carsten og Jens Jensen

Adresse: Risgårdvej 1, 8832 Skals

Beliggenhed: Matr. nr. 8^a V. Låstrup by, Låstrup

Indhold:

Beskrivelse af virksomheden	s. 2
Afgørelse	s. 8
Klagevejledning	s. 12

Bilag:

1:	Beliggenhedsplan
2:	Udspretningsareal

Godkendelse af svinefarm m. v.

Godkendelse af svinefarm med mere end 250 dyreenheder samt bivirk-somhederne, maskinstation, vognmandsfirma og biogasanlæg.

Godkendelsen er udarbejdet på baggrund lovbekendtgørelse nr. 698 af 22.9.98 om miljøbeskyttelse samt vejledninger nr. 3 og 4 om godkendelse af listevirksomheder og husdyrbrug.

Virksomheden henregnes i bilag til bekendtgørelse nr. 807 af 25. 10. 1999 om godkendelse af listevirksomheder under kategorien I 1 a.

1.0 Tilgrundliggende forhold

Ansøger har søgt om at udvide svineproduktionen på ejendommen Risgaard, Risgårdvej 1 ved Låstrup, fra 247 dyreenheder (DE) til 415 DE svin. Dvs. fra en produktion på 340 søer, 4.000 slagtesvin og salg af resterende smågrise ved 25 kg til en produktion på 340 årssøer med smågrise og 9.000 slagtesvin om året.

Udvidelsen er begrundet med et ønske om selv at kunne opfede de producerede smågrise og at give dem mere plads. Den øgede mængde husdyrgødning vil samtidigt betyde, at der opnås en bedre udnyttelse af det eksisterende biogasanlæg.

Med baggrund i den indledende redegørelse er det vurderet at udvidelsen med visse tilpasninger formodes at kunne overholde Regionplanens retningslinier for beskyttelse af vandmiljøet. Der er med denne baggrund udarbejdet en VVM-redegørelse.

Virksomheden er ikke tidligere behandlet og godkendt efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5.

1.1 Indretning og beliggenhed

Virksomheden er beliggende i landzone i et typisk landbrugsområde. Ejendommen ligger ca. 1,5 km nord for Låstrup og ca. 2,5 km fra Simested Å.

Virksomheden råder over følgende bygninger:

Produktionsbygningerne – svinebrug	3050 m ²
Maskinhus med halmfyr	1.490 m ²
Halm- og kartoffelhus	1.000 m ²
Maskinhus med vaskehal	743 m ²

Der er tilknyttet 2 stuehuse til ejendommen. Se i øvrigt bilag 1.

I forbindelse med udvidelsen er det planlagt, at opføre en ny stald på 1.333 m². Denne stald søges opført syd for nuværende bygningsmasse.

Afstand fra produktionsbygninger og gyllebeholdere til nærmeste nabo er ca. 400 meter, hvor kravet er 50 meter. Afstanden til bymæssig bebyggelse er ca. 1500 meter, hvor kravet er 300 meter.

Ved udvidelse af besætningen til mere end 250 DE fastsættes afstandskravene i nærværende godkendelse, jfr. husdyrbekendtgørelsens § 4 stk. 6.

Nedenfor er vist en opgørelse over alle de arealer, der drives af ansøger. I tabellen er medregnet alle arealtyper. Harmoniarealet, hvorfra brakmarker og andet er fratrukket er tillige vist i tabellen.

Ejede arealer	97 hektar
Samejede arealer med tinglyste aftaler	35 hektar
Forpagtede arealer med tinglyste aftaler	14 hektar
Forpagtede arealer	69 hektar
Gylleaftale arealer	80 hektar
I alt drives der	295 hektar
I alt harmoni areal	259 hektar

De samejede arealer med tinglyste aftaler stammer fra en ikke sammenlagt ejendom nummer to, som ejes i sameje af den ene af ansøgerne. Arealernes beliggenhed samlet fremgår af bilag 2.

37,8 ha af ejendommens arealer til udbringning af husdyrgødning (harmoniareal) ligger inden for OSD i regionplanen. Desuden ligger 23,0 ha inden for beskyttelseszonen omkring Låstrup/Nr. Rind Vandværk. Det resterende harmoniareal på 141,5 ha ligger indenfor OD.

I tilknytning til eksisterende gyllebeholdere er der etableret en procestank med softcover-overdækning, containerbygning og akkumulatortank.

Maskinstationen er indrettet med udgangspunkt fra maskinhus, som er etableret med fast bund. Maskinparken består af 8 traktorer, 3 mejetærskere, 1 gyllenedfælder, 1 snitter, 1 gummiged, 1 rendegraver og diverse redskaber.

Vognmandsforretningen er indrettet i maskinhus ved vaskehallen og består for tiden af 5 lastbiler, hvoraf dog de 3 er udstationeret og derfor sjældent kommer hjem. Dette maskinhus er ligeledes forsynet med fast gulv.

Vandforsyning sker fra egen indvinding beliggende ca. 400 meter nord for bygningerne.

Der er med den nuværende produktion beskæftiget 9 - 11 medarbejdere i virksomheden alt efter årstiden.

Virksomhedens miljøforhold:

1.2 Besætning og gødningsproduktion

Ansøger har før udvidelsen en besætning på 340 årssøer med smågrise og en produktion på 4.000 slagtesvin om året.
Det giver en besætning på i alt 247 DE.

Denne besætning producerer 4027 tons gylle. Hertil kommer vand fra vask af stalde anslået til 350 m³ samt en mindre mængde vaskevand for rensning af sprøjteudstyr.

1.3 Opbevaringsforhold

Ejendommen råder over følgende opbevaringsforhold til gylle:

Gyllebeholder fra 1988	1.735 m ³
Gyllebeholder fra 1994	1.500 m ³
Kanaler i stalde	850 m ³
Samlet opbevaring	4.085 m ³

Da begge gyllebeholdere er overdækket er bidraget fra regnvand i gylleproduktionen sat til 0.

1.4 Gyllehåndtering og arealbehov

Fra fortanken pumpes gyllen til procestank i biogasanlægget.
Efter en hvis opholdstid pumpes den afgassede gylle til den anden gyllebeholder.

Via fortanken kan der tilsættes podemateriale og evt. andre produkter.

Gassen opsamles under dugen. Via gasrør føres gassen til kondensbeholder placeret i jordbrønd og videre til gasmotor i container.

Gasmotoren er oplyst til at have en max. indfyret effekt på 60 kW.

I forbindelse med udbringning af gylle anvendes der slæbeslanger eller gyllen nedfældes, hvilket øger udnyttelsen af næringsstofferne.

Ved afgasning af gyllen opnås der desuden en bedre udnyttelse af næringsstofferne og endelig mindskes lugtgenerne betydeligt ved udbringning.

Det samlede aktuelle areal til mulig udbringning af husdyrgødning er 259 ha.

Ifølge Husdyrbekendtgørelsen kræves der til en svinebesætning på 247 DE et udbringningsareal på $247 \text{ DE}/1,7 \text{ DE/ha} = 145 \text{ ha}$. Ansøger har således tilstrækkeligt harmoniareal til rådighed til den nuværende produktion.

1.5 Spildevand

Ud over almindelig husspildevand, som ledes til dræn, fremkommer der spildevand fra vaskehal samt plads- og tagvand fra bygningerne. Spildevand fra vaskehal løber gennem 3 sandfang med et volumen på 5 m^3 og gennem en olieudskiller.

Spildevandet ledes til dræn og åben grøft, der løber mod syd med udløb i Simsted å syd for Låstrup.

1.6 Lugt og luft

Ventilation fra staldene sker gennem mekanisk ventilation via afkast over tagryg.

Overdækningen af gyllebeholderne gør at lugtgener fra disse er begrænset til et minimum.

Biogasanlægget reducerer generelt forureningen i energiproduktionen. Specielt forventes det, at udledningen af CO_2 og metan er mindre i forhold til afbrænding af fossilt brændsel.

Derimod giver afbrænding af gas en forøget udledning af kvælstofilter (NO_x).

Opbevaring og udspreddning af den afgassede gylle giver færre lugtgener.

I forbindelse med halm- og kartoffelhus er installeret et halmfyringsanlæg af mærket Pilevang til fyring med bigballe.

1.7 Støj

Fra biogasanlægget vil der fremkomme støj fra gasmotoren og gennem afkastet fra udstødningen.

Herudover vil der forekomme støj fra ventilationen og endelig almindelig støj ved transport af landbrugsmaskiner og lastbiler frem og tilbage fra ejendommen.

1.8 Affald og døde dyr

Kemikalierester og affald opbevares i kemikalierum indrettet i selvstændigt lokale sammen med kemikalierne og leveres til Modtagestationen. Olieaffald, opstået ved skift af motorolie m.v. på maskiner, opbevares i 1500 l overjordisk indendørs olietank og afhentes af olieleverandør. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, opbevares i container på cementeret underlag, således at der ikke opstår uhygiejniske forhold i tidsrummet inden bortskaffelsen til destruktionsanstalt.

1.9 Renere teknologi

Grundet den planlagte udvidelse er der indenfor de sidste par år udvist forsigtighed med at investere i renere teknologi. Indkøb af en gyllenedfælder må dog betragtes som en klar forbedring i udbringningen af gyllen.

For at nedbringe antallet af vask af sprøjteudstyr søges sprøjteprogrammet - så vidt det er muligt - tilrettelagt på en måde, så sprøjtemidlernes toksiske bredde optrappes. Alle sprøjtninger afsluttes med fåfyldning af 200 liter rent vand på stedet i den tomme sprøjte, hvorefter sprøjten tømmes ved udsprøjtning på marken.

I forbindelse med udvidelsen regnes der med, at der vil blive taget forskellige tiltag. Eksempelvis overvejes det, i hvert fald i den nye stald, at gå over til naturlig ventilation. På denne måde spares der en del strøm.

Nedenfor er opgjort den del af energiforbruget og vandforbruget, der kan relateres til produktionen af svin på Risgaard. Der er således ikke medregnet, hvad der forbruges til drift af maskinstation og vognmandsforretning.

	Mængde før udvidelse	Mængde efter udvidelse
Vand	10.000 m ³ .	13.320 m ³ .
Energi	Halmfyr og biogasanlæg gør, at der ikke indkøbes olie til selve produktionen.	Her regnes der med et mindre halmforbrug grundet bedre udnyttelse af biogasanlæg.
Handelsgødning	53,5 tons	40 tons
Proteinfoder	950 tons pr. år Leveres fra Knud Ring, Kjeldgårdsminde	1.890 tons pr. år Leveres fra Knud Ring, Kjeldgårdsminde

1.10 Andet

Som katalysator for biogasproduktionen tilsættes ca. 10 tons fedtaffald/ måned.

Fluer bekæmpes efter behov. Hvis der opstår et behov anvendes der rovfluer i bekæmpelsen.

Der forventes ikke behov for udendørs oplag i noget væsentligt omfang. *sluehus*
På ejendommen er der installeret 3 nedgravede tanke fra henholdsvis 1975, 1978 og 1995 samt 2 overjordiske tanke placeret indendørs på fast gulv. *betongulv*
Der er i forbindelse med vaskeanlægget installeret sandfang og olieudskillere.

Til og fra virksomheden vil der naturligvis være en del transporter. Ruten går ad 200 meter privat vej tilhørende virksomheden, 400 meter privat fællesvej, som 3 andre ejendomme benytter, herefter ad 200 meter kommunevej til udkørsel på amtsvej. På ruten passeres 1 bolig.

På årsbasis er bortkørsel af slagtesvin og døde dyr opgjort til at udgøre ca. 200 enheder.

Bortkørsel af gylle til udspredning vil udgøre ca. 290 transporter og vil øges med produktion af yderligere gylle.

Hertil kommer kørsel af maskinstation og vognmandsforretning.

Antallet af transporter i forbindelse hermed er vanskeligt at fastsætte.

Afgørelse i henhold til miljøbeskyttelsesloven

Møldrup Kommune skal hermed i henhold til lovekendtgørelse nr. 698 om miljøbeskyttelse godkende svinefarm, herunder biogasanlæg, maskinstation og garageanlæg for lastbiler på ejendommen, Risgårdvej 1.

Vilkår for godkendelsen

2.9 Indretning og drift

Der er ikke fundet anledning til at fastsætte skærpede afstandskrav til virksomheden ud over at opførelse af ny stald og gyllebeholder ikke må opføres nærmere nabo end nuværende produktionsbygninger og gyllebeholdere.

Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med det i sagen oplyste, med de ændringer, der er fastsat i vilkårene.

Anlæg, der indgår i landbrugsvirksomheden, skal renholdes og vedligeholdes, herunder beskyttes mod tæring, så at de til enhver tid overholder husdyrbekendtgørelsens regler.

Generelt skal fastsatte vilkår være opfyldt senest et år efter den dato godkendelsen er meddelt med mindre en anden frist er fastsat.

2.10 Besætning og gødningsproduktion

Virksomheden tillades drevet med et dyrehold på op til 396 DE.

En sådan besætning forventes at producere minimum 6.534 tons gylle + vaskevand fra stalde og evt. regnvand faldet i gyllebeholder.

2.11 Opbevaringsforhold

Ejendommen skal til enhver tid råde over opbevaringskapacitet på minimum 9 måneder for husdyrgødning, vaskevand fra stalde og evt. vaskeplads.

Evt. skriftlige aftaler om levering af husdyrgødning til opbevaring på anden ejendom skal mindst være 5-årige.

Beholdere, der ikke er forsynet med tæt overdækning, skal være forsynet med tæt flydelag.

2.12 Gyllehåndtering og arealbehov

Påfyldning af gyllevogne skal ske på fast plads med afløb til fortank.

Håndtering af gylle skal altid foregå under opsyn, således at spild undgås.

Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller anden lukkeanordning, der hindrer spild.

Ved transport af husdyrgødning over en vejafstand på mere end 10 km. skal transporten ske med lastbil. Under transporten skal flydende gødning opbevares i lukkede tanke og fast gødning skal overdækkes.

Udbringning af husdyrgødning skal ske efter god nabopraksis, herunder med hensyntagen til vejr og vindretning, således at generne bliver begrænset mest muligt for naboerne.

Udbringningen skal i øvrigt ske efter gældende regler fastsat i husdyrbekendtgørelsen.

Udspretningsarealet skal have et omfang således, at reglerne i husdyrbekendtgørelsen til enhver tid er opfyldt.

Med den tilladte besætning vil der med nugældende lovgivning være behov for et udspretningsareal på 232,9 ha. indtil 1.8. 2002 og herefter 282,9 ha.

2.13 Spildevand

Tagvand og vand fra befæstede arealer, hvor der ikke forekommer spild af husdyrgødning, olie eller kemikalier kan tilledes drænsystemet syd for ejendommen.

◦ Vaskevand, fremkommet i forbindelse med vask af sprøjteudstyr, skal tilledes gyllebeholder og dermed udsprede på dyrkede arealer.

◦ Vaskevand fra rengøring af udspretningsudstyr for husdyrgødning og handelsgødning skal ligeledes tilledes gyllebeholder.

◦ Vaskevand for vask af traktorer, lastbiler øvrige markredskaber kan efter passage af sandfang og olieudskillere tillades afledt til gyllebeholder. Ønskes spildevandet ikke tilledt gyllebeholder skal det afledes til særskilt, lukket beholder og tilledes offentligt spildevandsanlæg efter nærmere aftale med Møldrup Kommune.

I begge tilfælde må spildevandet maksimalt indeholde 100 mg./l. *OLIE*

2.14 Luft og lugt

Svineproduktionen må ikke give anledning til væsentlige lugt- og støvgener udenfor ejendommens areal.

Staldventilationen skal indrettes, så lugtudslip herfra ikke giver lugtgener, som af tilsynsmyndigheden vurderes for at være væsentlige for området.

Udspredning af gylle skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning søges begrænset mest muligt.

På baggrund af nuværende udspretningspraksis skal al udspredning af gylle ske med nedfælder, via slæbeslanger eller på en måde der tilsvarende mindsker ammoniakfordampningen.

Idet ejendommen er relativt fjernt beliggende fra naboer og byområder er der i øvrigt ikke fundet grundlag for at fastsætte særlige vilkår i forbindelse hermed.

2.7 Støj

Ejendommens støjemission skal begrænses mest muligt og evt. nødvendigt støjende aktiviteter skal henlægges til dagtimerne.

Ejendommens bidrag til ækvivalente korrigerede støjniveau i dB(A) målt ved nærmeste nabobeboelse eller ved offentlig vej, må ikke overstige:

Mandag - fredag kl. 7.00-18.00 og lørdag 7.00-14.00:	55 dB(A)
Mandag - fredag kl. 18.00-22.00, lørdag kl. 14-22.00:	45 -
Søndag 7.00-22.00	45 -
Alle dage 22.00-7.00	40 -

I natperioden må der ikke forekomme højere spidsværdier end 55 dB(A).

2.8 Affald og døde dyr

Olieaffald skal opbevares i tætte beholdere, som er placeret på overdækket, befæstet, tæt gulv uden afløb, således der ikke kan ske forurening af jord og grundvand eller vandløb.

Kemikalier og affald opstået i forbindelse hermed skal opbevares i særskilt, aflåst rum uden gulv afløb.

Olie- og kemikalieaffald skal afleveres til Modtagestationen i Viborg eller gennem anden ordning, hvor der er meddelt om fritagelse for afleveringspligten.

Animalsk affald skal opbevares i lukket kasse eller container placeret på fast, tæt underlag og bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt.

Øvrigt affald skal opbevares og bortskaffes i henhold til gældende regulativer i kommunen.

2.9 Renere teknologi

Virksomheden skal løbende foretage en vurdering og tilretning i produktionen med henblik på anvendelsen af den mindst forurenende teknologi, herunder mindre forurenende råvarer, maskiner, processer og affaldsfrembringelse.

Virksomheden bør således fortsat arbejde aktivt på nedbringelse af emissionen af miljøfremmede stoffer som eksempelvis ammoniak.

Møldrup Kommune ønsker i samarbejde med virksomheden at indgå i denne proces.

2.10 Tilsyn og kontrol

Nærværende godkendelse omfatter kun forholdet til miljøbeskyttelsesloven og varetager således ikke forholdet til eksempelvis bygnings- og brandmyndighederne.

Ethvert bygge- eller anlægsarbejde, herunder ændring af afløbsinstallationer skal anmeldes og godkendes af Møldrup Kommune.

Gyllebeholderen fra 1988 har gennemgået beholderkontrol d. 16.2.1999 og skal kontrolleres igen i 2008.

Beholder fra 1994 skal kontrolleres i 2004.

Olieudskiller skal jævnligt tilses og mindst 1 gang om året tømmes for olieaffald. Tømning skal jfr. regulativ herom.

Måling af støjniveauet skal udføres, når Møldrup Kommune finder det påkrævet, dog højst en gang årligt. Målingerne skal foretages af et akkrediteret firma til støjmåling.

Plantedirektoratet fører tilsyn med, at reglerne efter husdyrbekendtgørelsens § 28 vedrørende udspretningsarealer overholdes.

Møldrup Kommune fører tilsyn med, at reglerne og vilkår i denne godkendelse overholdes og kan jfr. miljøbeskyttelseslovens regler kræve, at virksomheden fører dokumentation herfor.

Klagevejledning:

Dette tillæg til godkendelsen, der alene hidrører forholdet til miljøbeskyttelsesloven, kan påklages til Miljøstyrelsen. Evt. klage skal indsendes til Møldrup Kommune inden 4 uger fra annoncering i Viborg Stifts Folkeblad d. 15. 08. 2001.

Klageberettiget er:

1. I/S Risgården v. Carsten og Jens Jensen
2. Embedslægen
3. Viborg Amt
4. Enhver, der må antages at have en individuel interesse

Søgsmål:

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter d. 15.08.2001, hvor afgørelsen bliver offentliggjort.

Med venlig hilsen

Erik Christiansen
Udvalgsformand

Bo Lodbjerg
Teknisk chef

